AMIGOE

prèkè
Honds-
beroerd

Woensdag 11 mei 2016 • Jaargang 131 nr 103 • Abonnementsprijs Afl 32,50 • Losse nummers. Afl 1,50 • zaterdag met Ñapa Afl 1,75

Buurtbewoners Lago Heights:

'Angst vertrek Valero zonder asbest op te ruimen'

SAN NICOLAS — Lago Heights-bewoners worden sinds 2006 geconfronteerd met een asbestheuvel en een *landfill* op het terrein van olieraffinaderij Valero. Nu verkoop aan de Texaanse oliemaatschappij Citgo op handen lijkt, zijn omwonden bang dat Valero het gevaarlijke afval, dat verborgen ligt onder zand, achterlaat. De bewoners stellen het bedrijf aansprakelijk voor eventuele negatieve gezondheidseffecten en waardevermindering van hun terrein. AVP-fractielid Donny Rasmijn wil, voordat de verkoop rond is, een onderzoek instellen naar het afval.

door onze verslaggever
Bobby Spier

Antonio* keek samen met zijn Lago Heights-buurtbewoners in 2006 toe hoe mannen in witte beschermingspakken ondefinieerbaar afval in plastic zakken op het terrein van Valero stortten, vlak achter het hek bij de Fortheuvelstraat. Hij vertelt *Amigoe* hoe een rood lint met daarop de tekst 'dangerous' om de groeiende afvalberg werd gespannen. Toen duidelijk werd dat de berg asbest betrof, afkomstig uit oude pijpleidingen van Valero, sloeg de paniek toe. De toenmalige minister van Volksgezondheid en Milieu, Candelario 'Booshi' Wever, werd aangeschreven met de tekst 'U begrijpt dat wij ernstig bezorgd zijn, daar deze situatie direct een bedreiging voor de gezondheid van de omwonenden is en grote schade kan aanrichten', maar dit werd volgens Antonio nooit beantwoord. Precies een jaar later lagen de asbestzakken nog altijd te schitteren in de zon. In de *Awe Mainta* verscheen in november 2007 een artikel dat de Fortheuvelbewoners woedend zijn, omdat Valero 'hun leven in gevaar brengt'. Rond diezelfde datum bezochten twee Valero-vertegenwoordigers de omwonenden die, zo staat in de notulen (geschreven door de buurtbewoners) van de bijeenkomst omschreven, 'erkenden dat zij de bewoners beter hadden kunnen informeren, 'hun zorgen volledig begrepen', 'maar dat het bergen van het afval gebeurde op de veiligste manier volgens de US EPA-*regulations*' (US Environmental Protection Agency).

Niet direct begraven

Antonio en zijn vrouw kijken sinds 2008 vanuit hun huis uit op een hoge zandheuvel waaronder volgens hen tonnen asbest schuilgaat. Achter gekleurde containers verscholen ligt een *landfill* vol met industrieel afval. Na het naslaan van de EPA-voorschriften stellen de bewoners dat Valero zich hier helemaal niet aan heeft gehouden. "Je moet asbest namelijk direct begraven en niet maanden of een jaar laten liggen. Dat hebben ze wel gedaan." De EPA-regels omschrijven dat 'het afval binnen 24 uur bedekt moet worden met een minimale laag van zes inch (15 centimeter) non-asbest-afval. Bij de volledige afsluiting van het asbestterrein moet hier nog eens dertig inch (75 centimeter) extra non-asbest materiaal op worden gestort. Milieu-inspecteur Richard Gibbs bevestigt dat er onder de zandheuvel asbest ligt. "Het ligt ondergronds opgeborgen." Maar hij kan niet vertellen of het bergen toentertijd volgens de regels is gebeurd. Oud-opzichter van de raffinaderij, Ismael Ras, erkent tegenover Amigoe dat er lange tijd plastic asbestzakken op het terrein hebben gelegen.

"We hebben de asbest later in containers opgeslagen." De reden dat het niet bij Serlimar is gestort, de enige plek op het eiland waar dit afval legaal geborgen mag worden, heeft volgens hem te maken met kosten. "Als je iedere keer een asbestpijp daar moet afleveren, dan is dat erg duur." Volgens hem bevat Valero nog altijd veel asbest, maar is tot nu toe 80 procent verwijderd. Onbekend is of de huidige gekleurde containers die op het terrein staan, ook nog gevuld zijn met asbest. Het is ook niet bekend of de regering Valero bij wijze van uitzondering toestemming heeft gegeven om asbestafval op haar eigen terrein te houden.

Piet snot

Nu de deadline voor de overname van de olieraffinaderij nadert en een definitief akkoord tussen de Texaanse oliemaatschappij Citgo en de overheid loert, zijn de buurtbewoners bang dat Valero kan vertrekken zonder haar troep op te ruimen. "Dat er straks een prachtige deal komt, waarin staat dat Valero niets meer hoeft te doen. Haar koffers en het vliegtuig pakt, naar huis gaat en klaar is. En ik en de rest van de bewoners zijn dan piet snot." Ze eisen dat de maatschappij alles opruimt. "Wij willen straks gaan verhuizen, maar ik woon nu in een onverkoopbaar huis. Mijn huis is veel meer waard als dit niet was gebeurd."

Vervolg op pagina 3

'Angst vertrek Valero zonder asbest op te ruimen'

De plastic zakken die gestort waren op het terrein van Valero.

Vervolg van pagina 1

Zijn vrouw Theresa* sluit zich hierbij aan. "Ik maak me zorgen over mijn huis, want het wordt je opeens opgelegd. Dit was er niet, wij waren hier eerst. Ik wil dat dit op een verantwoorde manier wordt opgeruimd." Daarnaast willen zij samen 'dat iedereen die in de buurt woont, de meest uitgebreide medische test in het buitenland krijgt' om de gezondheidseffecten van de asbest te onderzoeken. Theresa is tot op de dag van vandaag bang. "Zodra er weer beweging is, raak ik in paniek. Wat is er aan de hand, waarom doen ze dit en hoe hoog gaat het worden? Die zorg blijft, en niet alleen bij ons. Je moet zoveel dingen in het leven accepteren, maar dat is geen antwoord. En als niemand praat, gebeurt er niets." Antonio heeft afgelopen vrijdag een aangetekende brief naar Valero verstuurd waarin hij hen aansprakelijk stelt voor het creëren van negatieve gezondheidseffecten voor de buurtbewoners, het verlagen van de kwaliteit van leven en de waardevermindering van hun terrein.

'Veel naarder spul'

Sylvio Werleman van Dienst Technische Inspecties (DTI), de instantie die over de asbestregeling en interne richtlijnen voor verwijdering van asbest niet op de hoogte dat Valero asbest opslaat op zijn terrein. Michael Ras, hoofd van Serlimar weet tevens van niets, maar zegt wel dat zij het idee hebben dat asbest op verschillende plaatsen op het eiland illegaal wordt gestort. Hij benadrukt dat zijn instantie geen bevoegdheid heeft om hier tegen op te treden. De commandant van de brandweer, Edward de Cuba, en lid van de asbestcommissie, zegt ook niet op de hoogte te zijn. "We hebben een vermoeden dat asbest bij Valero ligt, maar geen idee hoeveel. Persoonlijk denk ik dat op het terrein van de raffinaderij veel naarder spul ligt dan asbest dat vrijkomt tijdens het raffinage-proces." Daarbij benadrukt hij wel dat als een nieuwe maatschappij de raffinaderij overneemt, dat zij zich aan de milieueisen moeten houden en bij eventuele asbestverwijdering, de regels moeten volgen.

Research

AVP-fractielid Donny Rasmijn, die belast is met zaken omtrent natuur en milieu, geeft ook aan niet te weten dat er asbest ligt opgeslagen op het Valero-terrein. "Ik weet wel dat Coastal asbest had verwijderd en dumpte en dat dat vroeger ook gebeurde met oude katalysatoren en ander schadelijke materialen. Valero had een veel beter afvalmameer verantwoordelijke manier." Toch geeft hij aan dat hij na het ontvangen van deze informatie een onderzoek wil instellen. "We moeten kijken wat er schoongemaakt moet worden door Valero en wat niet. En we moeten weten wat daar allemaal ligt, of we te maken hebben met asbest of ook andere radioactieve materialen." Dat moet zo snel mogelijk gebeuren, stelde hij dinsdag. "Voordat we een *agreement* voor de raffinaderij bij de Staten tekenen, moeten we dit hebben uitgezocht." Toen Amigoe vandaag informeerde of er woord bij daad wordt gevoegd, reageerde Rasmijn dat hij het druk had gehad met andere zaken en dat hij vandaag een Openbare Vergadering had. "Maar ik zal gedurende de dag informatie zoeken."

Valero was niet bereikbaar voor reactie en oliemaatschappij Citgo was niet in staat om voor het sluiten van deze editie te reageren. Regeringsadviseur Richard Arends, die tevens betrokken is bij de onderhandelingen met Citgo en Valero over het opzetten van passend schoonmaakfonds, reageerde niet op vragen van deze krant. Eerder gaf hij aan dat het de bedoeling is dat het schoonmaakfonds volledig door Valero gefinancierd wordt.

**Wegens privacyredenen zijn de namen Antonio en Theresa*